

Lys i mørket og fryd for øjet

I Villa Tårnborg øst for Svendborg kan man, når engang verden åbner igen, se stilfærdig, lysende kunst.

Uden titel

★★★★☆☆

Galleri DGV Christiansmindevej 78,
5700 Svendborg, dgv@galleri-dgv.dk
Åbent: Torsdag -fredag kl. 12-16.30, lørdag-
søndag kl. 12-15, øvrige dage efter aftale.
Udstillingen var oprindeligt planlagt til at
vare til 26. februar 2021

Af Holger Dahl htda@berlingske.dk

Alt er lukket, som vi ved, og hverken sneen eller smittetrykket daler denne vinter, så det varer nok en rum tid, før det igen bliver muligt at tage ud i landet for at se på noget kunst. Men lad os foreløbig være optimistiske.

Hvis man, når tiden kommer, vil søge lidt væk fra den københavnske risi-corona-zone, kan man med fordel drage vestpå. Til Fyns land - nærmere bestemt til Svendborg, hvor galleriet DGV viser en lille, men velkurateret udstilling med temaet »Lys« - og det er noget, vi har brug for her i mørket.

Kryolit og æbler

DGV-galleriet holder til i en spektakulær »konditorvilla« øst for Svendborg by. Tæt på dæmningen til Thurø og med udsigt til stranden ved Christiansminde.

Området er, som hele Sydfyn, en fryd for øjet, og alene beliggenheden må trække en del gæster til galleriet, tænkte jeg i begyndelsen af december, da jeg behørigt udstyret med mundbind besøgte udstillingen, kort tid før alt lukkede for alvor.

Villaen hedder Tårnborg, og den er i sig selv en historie værd. Den blev oprindeligt bygget som sommerhus for nogle af den store Weberfamilies mange medlemmer.

Weberfamilien var en meget betydningsfuld familie på Svendborgegnen i slutningen af 1800-tallet. Weberne kom oprindeligt fra København (og før det fra Tyskland) og havde en lang forhistorie som driftige forretningsmænd bag sig.

Det er Weberfamilien, der har lagt navn til Webersgade på Østerbro, fordi det var den, der ejede den jord, den blev udstykket af.

Den havde også en spejlfabrik, og fordi man skulle bruge soda (natriumcarbonat) til produktion af spejle dengang, havde de engageret sig i kryolitminen i Ivittuut og havde grundlagt Kryolitfabrikken Øresund i Københavns Nordhavn.

Det gik godt en tid, men imidlertid fandt nogen ud af at lave soda uden kryolit, og familien tabte en del penge på en reorganisering af mineraludvindingen.

Derfor drog Theobald Weber vestpå. Han købte nogle store områder øst for Svendborg og gik i gang med at dyrke æbler og med at lave æblemost, æblevin, og hvad man ellers kunne lave med æbler.

Theobald var en snedig forretningsmand. Han havde stadig penge i kryolitfabrikken og tjente igen penge på den, da kloge mennesker fandt ud af at bruge kryolitten til aluminiumsfremstilling.

På Svendborgegnen opførte han adskillige store villaer til sig og sin store familie (han havde ti børn). Da han døde i 1886, drev børnene virksomheden videre og lavede både skibsværft, cykelbane, ørreddamme, traktørsted og dansesalon derude i det smukt bakkede landskab ved de bøgelyse øer.

Weberfamilien bredte sig også ind i kunstens verden, og det er således gennem sit ægteskab med »Bosse«, Ingeborg Weber, at dig-

teren Tom Kristensen endte på Thurø, hvor familien også havde flere ejendomme.

Kunst og udsigt

Weberfamilien ejer ikke længere Tårnborg. Det gør i stedet en anden velstående Svendborg-familie. Halberg A/S købte Tårnborg i 2008 og har med glimrende hjælp fra de lokale og meget dygtige arkitekter fra Praksis genopført villaen, så den i dag er en spritmoderne bygning, der dog stadig umiskendeligt ligner et stykke 100 år gammel sukkerbrødsarkitektur.

Tårnborg egner sig fortrinligt til kunst. Ved synet af den får man associationer til den oprindelige historiske Louisiana-villa. Med udsigten mod vandet og den smukke park står instagram-øjeblikkene nærmest i kø.

Det er så heldigt, at galleriet også har noget at byde på indenfor. Udstillingen, der ikke har nogen titel, men som altså har lys som et fælles tema, viser værker af Mads Gamdrup, Anette Harboe Flensburg, Viera Collaro og Kathrine Ærtebjerg.

Mads Gamdrups lysende prikker minder om synsprøver, men er kølige, elegante undersøgelser af farvens og synets væsen. Uskarpe prikker toner uendeligt roligt ud i hvidt og skaber en meditativ stemning omkring de enkelte værker.

En stemning, man også nemt finder hos Viera Collaro og Anette Harboe Flensburg. Collaro har været i gang siden slutningen af 1970'erne. Hun var en af grundlæggerne af den meget indflydelsesrige gruppe Ny abstraktion og har i de seneste mange år mest beskæftiget sig med lyskunst på den lidt tavse, indadvendte måde, der kendetegnede og kendetegner Ny abstraktion-kunstnerne.

Deres mål var at skabe en dynamisk, men

»Uskarpe prikker toner uendeligt roligt ud i hvidt og skaber en meditativ stemning omkring de enkelte værker.«

Viera Collaros »Energy Unfolds« fra 2020 har en krøllet, lyttende tilstedeværelse i det fine rum med udsigt over fjorden. Foto: Kirstine Mengel

Villa Tårnborg blev bygget af Weberfamilien i 1887, købt af Halberg A/S i 2008 og totalrenoveret (genopført) i 2012. Foto: Andreas Bastiansen

samtidig »kølig« kunst. Værker som for eksempel det ikoniske »1000 farver«, som Viera Collaro skabte sammen med Niels Nedergaard. Det er et værk, der ligner opklæbninger af et meget omfangsrigt, industrielt farvekort, og som med sin konsekvens og aura af »uberørt af menneskehånd« minder om lignende projekter af Laszlo Maholy-Nagy og Gerhard Richter

Industrielt abstraktion

Viera Collaros værker har en autonomi i sig selv og læner sig gerne op ad noget industrielt, abstrakt eller af en ren geometri, der igen trækker dem væk fra det individuelle og ind i en ideel, »ren« verden.

Senest har hun spektakulært udsmykket den genopførte K.B. Hallen med en lysende regnbue. Her ved fjorden i Svendborg udstiller hun et helt nyt lysværk, »Energy Unfolds« - nogle foldede, blanke aluminiumsbånd med

LED-lys på indersiden. De bragte mig minder om min barndoms Matchbox-bilbaner, men fungerer også fortrinligt som meditative objekter i den sprøde træbygning her i vintertusmørket.

På samme måde fungerer de to lidt ældre værker »White Cirkel« (sic) og »Triangle with White Light«. Der er ikke noget nyt under blyhimlen, men værkerne har den erfarne kunstners autoritet.

Det samme kan man ikke helt sige om de nye Collaro-malerier, der supplerer lysobjekterne. De virker mest som private øvelser, der er blevet hængt op på de hvide vægge.

Til gengæld fungerer Anette Harboe Flensburgs malerier som altid ganske fremragende. Anette Harboe Flensburg arbejder også i en tavs verden af lysende objekter, så hun opleves som fuldstændig kongenial i stue med Viera Collaro her i Svendborg.

»Viera Collaros værker har en autonomi i sig selv og læner sig gerne op ad noget industrielt, abstrakt eller af en ren geometri.«

Sidste kunstner i ensemblet er Kathrine Ærtebjerg, der adskiller sig fra de tre andre kunstnere ved at arbejde både figurativt og fortællende. Kathrine Ærtebjerg er kendt for sine uhyggelige og sært mytologiske billeder af bambihjorte, blomster og sommerfugle i et skævt »Alice i Eventyrland«-univers.

Hun fungerer fint som krydderi i den ellers meget meditative udstilling, og især fordi de udvalgte Ærtebjerg-værker i høj grad anvender spraymaling og bløde konturer, der direkte knytter an til de tre andre kunstners lysende og lysfølsomme værker.

Så når engang corona-isen bryder op, og vi igen kan drage ud i verden, er der al mulig grund til at unde sig selv en tur til det smukke Svendborgsund og til den fine lille udstilling i sukkerbrødshuset Tårnberg, hvor man samtidig kan lære om en spændende og entreprenant familie.